Lietas arhīva Nr. C-0791-20/4
ECLI:LV:RVPT:2020:1207.C30595518.3.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā, 2020.gada 7.decembrī

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa,
tiesnese Z. Studente,
ar tiesas sēdes sekretāri Z. Šūlmeisteri,
piedaloties prasītāja pilnvarotajiem pārstāvjiem /pers. A/, /pers. B/,
atbildētājam /pers. C/,
atbildētāja juridiskās palīdzības sniedzējam zvērinātam advokātam A. Margam,
atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu biedrības "Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs", reģistrācijas Nr.40008084453, prasībā pret /pers. C/, personas kods /personas kods/, par zaudējumu piedziņu.

Aprakstošā daļa

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā 2018.gada 7.jūnijā saņemts biedrības "Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs", reģistrācijas Nr.40008084453, (turpmāk – Prasītājs) prasības pieteikums pret /pers. C/, personas kods /personas kods/, (turpmāk – Atbildētājs) par zaudējumu piedziņu.

[1] Pieteikumā norādīts, ka 2007.gada 7.jūlijā, /adrese/ krustojumā, notika ceļu satiksmes negadījums (turpmāk – CSNg), kā rezultāta sadūrās Atbildētājam piederošais transportlīdzeklis OPEL CALIBRA, valsts reģ. Nr./reģistrācijas numurs/, kuru vadīja Atbildētājs, /pers. F/ piederošais transportlīdzeklis AUDI 100, valsts reģ. Nr./reģistrācijas numurs/, kuru vadīja /pers. G/, un /pers. H/ piederošais transportlīdzeklis ISUZU TROOPER, valsts reģ. Nr./reģistrācijas numurs/, kuru vadīja /pers. I/. CSNg rezultātā tika bojāti /pers. F/ piederošais transportlīdzeklis AUDI 100, valsts reģ. Nr./reģistrācijas numurs/, un /pers. H/ piederošais transportlīdzeklis ISUZU TROOPER, valsts reģ. Nr./reģistrācijas numurs/. Uz CSNg brīdi nebija veikta zaudējumus nodarījušā transportlīdzekļa OPEL CALIBRA, valsts reģ. Nr./reģistrācijas numurs/, īpašnieka civiltiesiskās atbildības obligātā apdrošināšana (turpmāk – OCTA).

Atsaucās uz Ceļu satiksmes likuma 9.panta pirmo daļu un Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma (turpmāk – OCTA likums) 41.panta otrās daļas 1.punktu.

Norāda, ka 2018.gada 31.maija izziņās par ceļu satiksmes negadījumu izdrukā norādīts, ka tikai transportlīdzekļa OPEL CALIBRA, valsts reģ. Nr./reģistrācijas numurs/, vadītāja (Atbildētāja) rīcībā ir saskatāmi Ceļu satiksmes noteikumu prasību pārkāpumi, kas bija tiešā cēloniskā sakarā ar CSNg rašanos, tādejādi tas pilnā apmērā ir atbildīgs par CSNg rezultātā nodarītajiem zaudējumiem.

Transportlīdzekļa OPEL CALIBRA, valsts reģ. Nr./reģistrācijas numurs/, īpašnieks (Atbildētājs) 2007.gada 23.martā noslēdza OCTA līgumu Nr./līgums/ un tas bija derīgs līdz 2007.gada 23.jūnijam. Nākamais OCTA līgums Nr./līgums/ transportlīdzeklim OPEL CALIBRA, valsts reģ. Nr./reģistrācijas numurs/, tika noslēgts tikai 2007.gada 28.jūlijā līdz ar to ir secināms, ka uz CSNg brīdi transportlīdzeklim OPEL CALIBRA, valsts reģ.Nr./reģistrācijas numurs/, nebija spēkā esoša OCTA līguma.

Norāda, ka pamatojoties uz OCTA likuma 51.panta pirmās daļas 1.punktu un atbilstoši OCTA likuma 26.pantam un 31.panta devītajai daļai, Prasītājs 2007.gada 2.novembrī pieņēma lēmumu Nr./lēmums/ un no Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas garantijas fonda (turpmāk – Garantijas fonds) izmaksāja apdrošināšanas atlīdzību 2022,33 EUR apmērā AAS "BTA", kura savukārt atlīdzināja transportlīdzekļa AUDI 100, valsts reģ. Nr./numurs/, īpašniekam zaudējumus sakarā ar transportlīdzekļa bojājumiem. 2010.gada 29.jūnijā pieņēma lēmumu Nr./lēmums/ un no Garantijas fonda izmaksāja apdrošināšanas atlīdzību 4019,95 EUR apmērā AAS "BALTIKUMS", kura savukārt atlīdzināja transportlīdzekļa ISUZU TROOPER, valsts reģ. Nr./reģistrācijas numurs/, remonta izdevumus remonta uzņēmumam SIA "AUTODEPO".

Minētos maksājumus apliecina 2007.gada 22.oktobra maksājuma uzdevums Nr.14358, 2010.gada 30.jūnija maksājuma uzdevums Nr.1041, 2007.gada 29.augusta maksājuma uzdevums Nr.8203 un 2007.gada 6.novembra maksājuma uzdevums Nr. 1069.

Norāda, ka OCTA likuma 51.panta trešās daļas 1.punkts nosaka, ka no Garantijas fonda līdzekļiem sedz izdevumus par ekspertīzi vai citām prasības nokārtošanai nepieciešamajām darbībām, ja saskaņā ar šo likumu apdrošināšanas atlīdzība izmaksājama no Garantijas fonda.

Norāda, ka Prasītājam ir radušies papildus zaudējumi 1051,24 EUR apmērā sakarā ar AAS "BTA" un AAS "BALTIKUMS" veikto apdrošināšanas atlīdzību lietas administrēšanu (pieteikuma pieņemšana, klienta apkalpošana, apdrošināšanas atlīdzības izmaksas veikšanai nepieciešamo dokumentu sagatavošana, izprasīšana un to apkopošana apdrošināšanas atlīdzību lietā). Lietas administrēšanas izdevumu izmaksas un aprēķināšanas kārtība ir atrunāta starp Prasītāju un apdrošināšanas akciju sabiedrībām 2005.gada 28.februārī noslēgtajā līgumā par savstarpējo sadarbību atlīdzību lietu administrēšanā TAB/SAD-1.

Norāda, ka minētos maksājumus apliecina 2007.gada 26.oktobra rēķins Nr.30/2007, 2007.gada 2.novembra maksājuma uzdevums Nr.1053, 2010.gada 12.jūlija rēķins Nr.24238R un 2010.gada 20.jūlija maksājuma uzdevums Nr.1122.

Norāda, ka OCTA likuma regulējums paredz, ka ceļu satiksmes negadījumos cietušie paši neveic zaudējumu aprēķināšanu, atbildības noteikšanu, kā arī nevāc pierādījumus zaudējumu atlīdzināšanas prasībai – to dara apdrošinātājs, saņemot zaudējumu pieteikumu, vai Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs likumā noteiktajos gadījumos (OCTA likuma 31.-39.pants).

Norāda, ka apdrošinātājs, veicot zaudējumu aprēķināšanu un pierādījumu vākšanu uz saņemta zaudējumu pieteikuma pamata, sedz savus izdevumus par šo procedūru no saņemtās apdrošināšanas prēmijas pēc noslēgtā līguma (Apdrošināšanas sabiedrību un to uzraudzības likuma 5.panta pirmā daļa nosaka, ka apdrošināšanas prēmiju nosaka tādā apmērā, lai izpildītu apdrošināšanas līgumā paredzētās saistības un segtu izdevumus, kas nepieciešami apdrošināšanas veikšanai).

Savukārt no OCTA likuma izriet Prasītāja pienākums veikt zaudējumu pieteikuma administrēšanu un segt izdevumus no Garantijas fonda (OCTA likuma 51.pants) saistībā ar to gadījumos, kad zaudējumu nodarītājs, piedaloties ceļu satiksmē, prettiesiski nav apdrošinājis transportlīdzekļa īpašnieka civiltiesisko atbildību. Šāds Prasītāja pienākums OCTA likumā ir noteikts ar mērķi atvieglot ceļu satiksmes negadījumos cietušajiem zaudējumu

atlīdzināšanu. Izdevumu segšanas avots šajā gadījumā nav un nevar būt apdrošināšanas prēmija, jo zaudējumu nodarītājs savu atbildību nav apdrošinājis un apdrošināšanas prēmiju līdz ar to nav samaksājis.

Lai Prasītājs varētu veikt savas funkcijas, OCTA likuma 43.panta pirmā daļa nosaka, ka sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas sistēmas sekmīgu darbību valstī atbilstoši savam darbības mērķim un uzdevumiem nodrošina Prasītājs, kurā apvienojušās visas apdrošināšanas sabiedrības, kurām ir tiesības veikt sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligāto apdrošināšanu Latvijas Republikā, kā arī Ministru kabineta 2005.gada 22.marta noteikumu Nr. 195 "Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas garantijas fonda izveidošanas, uzkrāšanas un administrēšanas kārtība" 17.punkts nosaka, ka Prasītājs ir tiesīgs izlietot fonda līdzekļus atbilstoši OCTA likumā noteiktajiem mērķiem un gadījumiem.

Lai Prasītājs nodrošinātu OCTA likumā noteikto zaudējumu administrēšanas pienākumu, 2005.gada 28.februārī starp Prasītāju un apdrošināšanas sabiedrībām, kurām ir tiesības veikt sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligāto apdrošināšanu Latvijas Republikā, tika noslēgts Līgums Nr. TAB/SAD-1, kas ir nodrošinājis vienotu sistēmu, izmaksājot līdzekļus no Garantijas fonda, ko uzrauga Garantijas fonda padome atbilstoši OCTA likuma 51.panta astotajai daļai. Līgumā ir uzsvērts, ka, izmaksājot līdzekļus cietušajiem par ceļu satiksmes negadījumos radītajiem zaudējumiem, rodas papildus izmaksas, kas saistītas ar zaudējumu pieteikuma pieņemšanu, mantai nodarīto zaudējumu novērtēšanu, dokumentu pieprasīšanu un to apkopošanu atlīdzību lietā, atbildības izvērtēšanu, rakstveida informācijas nosūtīšanu apdrošināšanas atlīdzības pieprasītājiem, apdrošināšanas atlīdzības izmaksu, un atbilstoši OCTA likuma 51.panta trešās daļas 1.punktam šie izdevumi, tāpat kā apdrošināšanas atlīdzība tiek, izmaksāti no Garantijas fonda. Līdz ar to Prasītājam radušies papildus izdevumi par atlīdzību lietas administrēšanu 1051,24 EUR apmērā.

Norāda uz Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2015.gada 30.jūnija spriedumā Nr.SKC-0093/2015 noradīto.

Norāda, ka Prasītājs uz Atbildētāja deklarētās dzīvesvietas adresi 2010.gada 8.septembrī nosūtīja pretenzijas pieteikumu par zaudējumu atlīdzināšanu Nr.17619, 2010.gada 5.novembrī atkārtotu pretenziju par zaudējumu atlīdzināšanu Nr. 18294.

Pēc minēto pretenziju nosūtīšanas Atbildētājs vairākkārt vērsās pie Prasītāja ar iesniegumiem, norādot iebildumus uz Prasītāja prasību, tādejādi Atbildētājs 2010.gada 5.decembrī, 2012.gada 7.novembrī nosūtīja Prasītājam rakstveida iesniegumus, pievienojot 2012.gada 8.maija Rīgas Tehniskās universitātes Autotransporta institūta eksperta atzinumu. Vienlaikus Atbildētājs Prasītājam vēl 2012.gada 14.decembrī, 2014.gada 15.janvārī, 2014.gada 2.jūnijā un 2018.gada 29.martā nosūtīja atkārtotus iesniegumus, norādot, ka Prasītājs prasību atzīst tikai daļēji. Pamatojoties uz Atbildētāja iebildumiem un Rīgas Tehniskās universitātes Autotransporta institūta eksperta Atzinumu, Prasītājs ir veicis lietas atkārtotu izskatīšanu un izvērtējis atkārtoti negadījuma apstākļus 2012.gada 5.jūlija Ceļu satiksmes negadījumu apstākļu izpētes un transporta trasoloģijas ekspertu komisijas sēdē.

Komisijas locekļi vienbalsīgi secināja, ka Atbildētāja iesniegtais eksperta atzinums ir nekorekts. Ievērojot iepriekš minēto, Prasītājs ir sniedzis Atbildētājam atbildes pēc būtības ar 2012.gada 23.marta atbildes vēstuli, 2012.gada 28.maija atbildes vēstuli Nr.07/T-1043/2007-553, 2012.gada 6.jūlija atbildes vēstuli Nr.07/T-63 3/2007-712, 2012.gada 15.novembra atbildes vēstuli Nr.07/T-633/2007-860, 2014.gada 16.maija atbildes vēstuli Nr.07/T-1043/2007-483 un 2018.gada 5.aprīļa atbildes vēstuli Nr.T-633/2007 un T-1043/2007.

Norāda, ka laika posmā no 2013.gada 9.janvāra līdz 2018.gada 25.maijam Prasītājs ir saņēmis maksājumus labprātīgai zaudējumu atlīdzināšanai 2287,89 EUR apmērā, līdz ar to kopējā prasījuma summa ir tikusi samazināta atlīdzināto zaudējumu apmērā. Ņemot vērā to, ka Atbildētājs nepiekrīt Prasītāja celtajai prasībai 100% apmērā un pušu starpā pastāv strīds par regresa prasības apmēru, Prasītāja ceļ prasību par zaudējumu piedziņu no Atbildētāja.

Atsaucas uz Civillikuma 1779.pantu.

Prasība pamatota ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 26.pantu, 31.panta devīto daļu, 41.panta otrās daļas 1.punktu, 44.panta otrās daļas 2.punktu, 51.panta pirmās daļas 1.punktu, trešās daļas 1.punktu un septīto daļu, Civillikuma 1779.pantu, Ceļu satiksmes likuma 9.panta pirmo daļu un Civilprocesa likuma 26.pantu, 27.pantu, 41.pantu, 127.pantu, 128.pantu un 406.^{6} pantu.

Lūdz tiesu piedzīt no Atbildētāja par labu Prasītājam zaudējumus 4805,63 EUR apmērā; valsts nodevu 428,87 EUR apmērā; ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,20 EUR, kā arī citus tiesāšanās izdevumus, ja tādi rastos; noteikt tiesības Prasītajam par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus 6% gada no zaudējumu summas.

[2] Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā 2018.gada 28.novembrī saņemts Prasītāja lūgums samazināt kopējo zaudējumu summu 4805,63 EUR labprātīgi atlīdzināto zaudējumu apmērā 120 EUR, tādejādi piedzenot no Atbildētāja zaudējumus 4685,63 EUR, tiesāšanās izdevumus 428,87 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,20 EUR, kā arī citus tiesāšanās izdevumus, ja tādi rastos.

[3] Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā 2018.gada 17.decembrī saņemts Atbildētāja paskaidrojums, kurā Atbildētājs norāda, ka Prasītāja celto prasību uzskata par nepamatotu un nepierādītu.

Norāda, ka Prasītājs nepamatoti, bez attiecīgas pierādījumu bāzes un bez tiesiska pamata, nav ņēmis vērā un nav vadījies no Atbildētāja iesniegtā Rīgas Tehniskās universitātes Autotransporta institūta 2012.gada 8.maija ekspertīzes atzinuma Nr. 014/12.

Iepriekšminēto eksperta atzinumu ir sastādījis RTU Mehānikas institūta Teorētiskās mehānikas un materiālu pretestības katedras profesors /pers. S/. Kā tas ir norādīts /pers. T/ institūta direktora, profesora /pers. U/ 2012.gada 6.maija paskaidrojumā, profesors /pers. S/ ir apguvis vispusīgas un padziļinātas zināšanas ceļu satiksmes negadījumu apstākļu ekspertīžu veikšanā un regulāri /pers. T/ institūta uzdevumā veic iepriekšminētās ekspertīzes.

Norāda, ka vadoties no Atbildētāja rīcībā esošās informācijas, pats Prasītājs regulāri pasūta un izmanto zaudējumu apmēru un vainas pakāpju noteikšanai tieši /pers. V/ sastādītus eksperta atzinumus.

Norāda, ka /pers. S/ ir pietiekami kvalificēts šādu ekspertīžu veikšanai, kas ir uzskatāms par vispārzināmu faktu Civilprocesa likuma 96.panta izpratnē un šāds fakts neprasa īpašu pierādīšanu.

Gadījumā, ja Prasītājs vēlējās apstrīdēt Atbildētāja iesniegto eksperta atzinumu, Prasītājam bija jāiesniedz cits eksperta atzinums, kurā būtu izteikti apgalvojumi, kas ir pretēji Atbildētāja iesniegtajam eksperta atzinumam. Prasītājs šādu eksperta atzinumu nav iesniedzis, bet tā vietā ir izteicis vienpusējus apgalvojumus, ka nepiekrīt eksperta atzinumam. Prasītāja izteiktais apgalvojums nav pamatots ar pierādījumiem.

Norāda, ka no iepriekšminētā Eksperta atzinuma secinājumu daļas 2.punkta satura un būtības izriet, ka no CSNg norises apstākļu analīzes izriet, ka automobiļa Opel vadītāja (Atbildētāja) rīcība bija pretrunā CSN 70. un 176.punkta prasībām, bet automobiļa Audi vadītāja rīcība bija pretrunā CSN 10.punkta, 112.punkta un 114.punkta prasībām. Automobiļa Opel vadītāja (Atbildētāja) rīcība radīja avārijas situāciju, kas vairāk ietekmēja pirmās sadursmes rašanos. Otrās sadursmes rašanos būtiski ietekmēja automobiļa Audi vadītāja CSN prasībām neatbilstošā rīcība.

Ņemot vērā apstākli, ka lietā nav konstatējama Atbildētāja vaina zaudējumu nodarīšanai, kas ir saistīta ar otro sadursmi (zaudējumu nodarīšana transportlīdzeklim ISUZU TROOPER, valsts reģ. Nr. /reģistrācijas numurs/), zūd arī tiesisks pamats papildus zaudējumu prasībai pret Atbildētāju 1051,24 EUR apmērā, kas pamatota ar apdrošināšanas lietu administrēšanas izdevumu esamību. Bez tam Prasītājs nav pamatojis iepriekšminēto izdevumu nesamērīgi lielo apmēru salīdzinot tos ar apdrošināšanas atlīdzības zaudējumu prasības apmēru.

Uzskata, ka Prasītājs nav pierādījis, ka Atbildētājs tam ir nodarījis zaudējumus, kas ir saistīti ar 4019,95 EUR remonta izdevumu samaksu par transportlīdzeklim ISUZU TROOPER radītajiem bojājumiem un apdrošināšanas gadījuma administrēšanas izdevumiem. No lietā esošajiem pierādījumiem ir izdarāms nepārprotams secinājums, ka par iepriekšminētajiem zaudējumiem atbildīgs ir transportlīdzekļa AUDI 100, valsts reģ.

Nr. /reģistrācijas numurs/, kuru Prasītājs lietā kā Atbildētāju nav pieaicinājis.

Uzskata, ka Prasītāja rīcība, bez attiecīga tiesiska pamata, ignorējot tā rīcībā esošu un neapstrīdētu eksperta atzinumu, kurā ir dots eksperta secinājums par apstākļiem, kam ir novērtēšanas nozīme lietā, nevar tikt uzskatīta par saprātīgu Civillikuma 1776.panta izpratnē.

Norāda, ka izskatot prasību par apdrošināšanas atlīdzības piedziņu atbilstoši Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma noteikumiem, tiesa nedrīkst pierādījumus vērtēt tikai no administratīvā pārkāpuma aspekta. Saskaņā ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības likuma 31.panta pirmo un sesto daļu apdrošinātājam ir tiesība izvērtēt ceļu negadījuma apstākļus. Ja ceļu negadījuma iesaistītas divas vai vairākas personas, zaudējumi atlīdzināmi ņemot vērā katras ceļu satiksmes negadījumā iesaistītās personas atbildības pakāpi (31.panta piektā daļa), vai, ja ceļu satiksmes negadījumu izraisījusi viena persona, bet par zaudējumu nodarīšanu vai to apmēru palielināšanu ir atbildīgas arī citas ceļu satiksmes negadījumā iesaistītās personas, zaudējumus atlīdzina, ņemot vērā ceļu satiksmes negadījumā iesaistīto personu atbildības pakāpi (31. panta sestā daļa).

Atsaucas uz Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2018. gada spriedumu SKC-9.

Pamatojoties Civillikuma 1776.pantu, 1779.pantu lūdz Prasītāja celto prasību noraidīt; piedzīt no Prasītāja par labu Atbildētājam visus tiesāšanās izdevumus.

[3] Tiesas sēdē Prasītāja pārstāvji prasību uzturēja un lūdza apmierināt.

Tiesas sēdē Atbildētājs un Atbildētāja pārstāvis norādīja, ka prasība netiek atzīta un lūdza prasību kā nepamatotu noraidīt.

Lieciniece/pers. AA/ tiesas sēdē liecināja, ka viņai nav nekādas saistības ar biedrību "Latvijas Transportlīdzekļu apdrošināšanas birojs". Atbildētājs /pers. C/ ir pazīstams. Strādā /vieta/. Vienu reizi nākot mājās no darba, neatceras darba dienā vai brīvdienā, bija jānāk garam mūzikas skolai. Mūzikas skola atrodas Vidus un O. Kalpaka iela stūrī. Konstatēja, ka pie mūzikas skolas gājēju pārējā novietots transportlīdzeklis. Piezvanījusi Valsts policijai, informēja par situāciju, jo uzskatīja, ka šī situācija ir bīstama, jo mašīnas ir saliktas abās jostās. Paredzēja nelaimes gadījumu. Pēc kāda laika ievēroja, ka pie mūzikas skolas trotuāra bija sabojāts bruģis (kaut vai bija pavisam nesen taisīts remonts). Pie mūzikas skolas sastapa savu paziņu (Atbildētāja māti), kura izstāstīja, ka Atbildētājam notikusi avārija. Paziņoja Atbildētāja mātei, ka pirms avārijas, kad redzēja rupju ceļu satiksmes pārkāpumu, izsaukusi Valsts policiju. Atbildētāja māte paziņoja, ka Valsts policija nav atbraukusi uz notikuma vietu.

Motīvu daļa

Tiesa, noklausījusies Prasītāja pārstāvju un Atbildētāja sniegtos paskaidrojumus tiesas sēdē, pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, atzīst, ka prasība ir nepamatota un noraidāma.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa nosaka, ka katrai pusei ir jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Lietā nav strīda, ka 2007.gada 7.jūlijā, Gulbenē, Vidus un O. Kalpaka ielu krustojumā, notika ceļu satiksmes negadījums (turpmāk – CSNg), kā rezultāta sadūrās Atbildētājam piederošais transportlīdzeklis OPEL CALIBRA, valsts reģ. Nr./reģistrācijas numurs/, kuru vadīja Atbildētājs, /pers. F/ piederošais transportlīdzeklis AUDI 100, valsts reģ. Nr./reģistrācijas numurs/, kuru vadīja /pers. G/, un /pers. H/ piederošais transportlīdzeklis ISUZU TROOPER, valsts reģ. Nr./reģistrācijas numurs/, kuru vadīja /pers. I/. CSNg rezultātā tika bojāti /pers. F/ piederošais transportlīdzeklis AUDI 100, valsts reģ. Nr./reģistrācijas numurs/, un /pers. H/ piederošais transportlīdzeklis ISUZU TROOPER, valsts reģ. Nr./reģistrācijas numurs/.

Tāpat lietā nav strīda par to, ka uz CSNg brīdī nebija veikta Atbildētāja transportlīdzekļa OPEL CALIBRA, valsts reģ. Nr./reģistrācijas numurs/, īpašnieka civiltiesiskās atbildības obligātā apdrošināšana (turpmāk – OCTA).

Atbilstoši lietā iesniegtajai Izziņai par ceļu satiksmes negadījumu (lietas 16.-17.lapa) par 2007.gada 7.jūlija ceļu satiksmes negadījuma faktu Atbildētājam sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols Nr. PA240230.

Īpašnieka civiltiesisko atbildību par katru ceļu satiksmē lietoto transportlīdzekli apdrošina ikviens transportlīdzekļa īpašnieks, noslēdzot attiecīgu apdrošināšanas līgumu, kā to paredz Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma noteikumi.

Saskaņā ar Civillikuma 1402. pantu saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 3.pants noteic, ka obligātās apdrošināšanas objekts ir transportlīdzekļa īpašnieka vai tiesīgā lietotāja civiltiesiskā atbildība (turpmāk – īpašnieka civiltiesiskā atbildība), par ceļu satiksmes negadījumā nodarīto zaudējumu trešajai personai.

Saskaņā ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 41.panta otrās daļas 1.punktu Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs ir tiesīgs iesniegt regresa prasību pret ceļu satiksmes negadījumu izraisījušā transportlīdzekļa īpašnieku, ja tas nav apdrošinājis savu civiltiesisko atbildību, vai pret šā transportlīdzekļa tiesīgo lietotāju.

Prasītājs lūdz tiesu piedzīt no Atbildētāja zaudējumu atlīdzību 4685,63 EUR apmērā, kas sastāv no izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības 3754,39 EUR apmērā un administrēšanas izmaksām 931,24 EUR apmērā.

Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 26.pantā noteikts, ka zaudējumi sakarā ar transportlīdzekļa bojājumu ir izdevumi par transportlīdzekļa remontu, kas nepieciešams, lai atjaunotu attiecīgā transportlīdzekļa stāvokli, kāds tas bija pirms ceļu satiksmes negadījuma.

Civillikuma 1779.pantā noteikts, ka katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis.

Saskaņā ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 18.pantā noteikto iestājoties apdrošināšanas gadījumam, apdrošinātājs, kurš apdrošinājis zaudējumu nodarījušā transportlīdzekļa īpašnieka civiltiesisko atbildību, vai Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs, ja apdrošināšanas atlīdzība izmaksājama no Garantijas fonda, saskaņā ar apdrošinātāja atbildības limitu atlīdzina šajā likumā noteiktajā kārtībā novērtētos zaudējumus, kas ceļu satiksmes negadījumā nodarīti trešajai personai.

Saskaņā ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 51.panta pirmās daļas 1.punktu Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs no Garantijas fonda nodrošina apdrošināšanas atlīdzības izmaksu to zaudējumu segšanai, kurus nodarījis transportlīdzeklis, kura īpašnieks savu civiltiesisko atbildību nav apdrošinājis.

Minētā likuma 51.panta trešās daļas 1.punkts noteic, ka no Garantijas fonda līdzekļiem sedz izdevumus par ekspertīzi vai citām prasības nokārtošanai nepieciešamajām darbībām, ja saskaņā ar šo likumu Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs pieņem lēmumu par apdrošināšanas atlīdzību, un izdevumus, kas radušies, atgūstot Garantijas fonda izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības regresa kārtībā.

Garantijas fonda mērķis ir nodrošināt apdrošināšanas atlīdzības izmaksu to zaudējumu segšanai, kurus nodarījis transportlīdzeklis, kura īpašnieks savu civiltiesisko atbildību nav apdrošinājis. Zaudējumi, kas saistīti ar ceļu satiksmes negadījumu, uzskaitīti Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 19.pantā, iedalot tos divās grupās – materiālie zaudējumi un nemateriālie zaudējumi. Savukārt materiālie zaudējumi, atbilstoši likuma 19. un 25.pantam iedalīti kā personai nodarītie zaudējumi un mantai nodarītie zaudējumi.

No lietā iesniegtajiem pierādījumiem izriet, ka Prasītājs 2007.gada 2.novembrī pieņēma lēmumu Nr./lēmums/(lietas 58.lapa) un no Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas garantijas fonda (turpmāk – Garantijas fonds) izmaksāja apdrošināšanas atlīdzību 2022,33 EUR (1421,30 LVL) apmērā AAS "BTA", kura savukārt atlīdzināja transportlīdzekļa AUDI 100, valsts reģ. Nr./reģistrācijas numurs/,

īpašniekam zaudējumus sakarā ar transportlīdzekļa bojājumiem. 2010.gada 29.jūnijā pieņēma lēmumu Nr.0782/T-1043/2007 (lietas 87.lapa) un no Garantijas fonda izmaksāja apdrošināšanas atlīdzību 4019,95 EUR (2825,24 LVL) apmērā AAS "BALTIKUMS", kura savukārt atlīdzināja transportlīdzekļa ISUZU TROOPER, valsts reģ. Nr./reģistrācijas numurs/, remonta izdevumus remonta uzņēmumam SIA "AUTODEPO".

Minētos maksājumus apliecina 2007.gada 22.oktobra maksājuma uzdevums Nr.14358 (lietas 88.lapa), 2010.gada 30.jūnija maksājuma uzdevums Nr.1041 (lietas 86.lapa), 2007.gada 29.augusta maksājuma uzdevums Nr.8203 (lietas 59.lapa) un 2007.gada 6.novembra maksājuma uzdevums Nr. 1069 (lietas 57.lapa).

Tiesa atzīst, ka ar iepriekš minētajiem pierādījumiem lietā pierādīts prasības pieteikumā norādītais fakts, ka Prasītājs ir izmaksājis AAS "BTA" un AAS "BALTIKUMS" apdrošināšanas atlīdzības cietušajiem saistībā ar 2007.gada 7.jūlijā notikušo ceļu satiksmes negadījumu.

Tāpat ar lietā esošajiem pierādījumiem – 2007.gada 26.oktobra rēķinu Nr.30/2007 (lietas 55.-56.lapa), 2007.gada 2.novembra maksājuma uzdevumu Nr.1053 (lietas 54.lapa), 2010.gada 12.jūlija rēķinu Nr.24238R (lietas 80.lapa) un 2010.gada 20.jūlija maksājuma uzdevumu Nr.1122 (lietas 79.lapa) ir pierādīts, ka Prasītājam ir radušies papildus izdevumi par atlīdzību lietas administrēšanu 1051,24 EUR apmērā.

Tiesa konstatē, ka lietā nav strīda, ka laika posmā no 2013.gada 9.janvāra līdz 2018.gada 25.maijam Atbildētājs ir labprātīgi veicis zaudējumu atlīdzināšanas maksājumus 2287,89 EUR apmērā un pēc lietas ierosināšanas tiesā 120 EUR apmērā.

No lietā iesniegtajiem pierādījumiem tiesa konstatē, ka Prasītājs uz Atbildētāja deklarētās dzīvesvietas adresi 2010.gada 8.septembrī (lietas 19.lapa) nosūtīja pretenzijas pieteikumu par zaudējumu atlīdzināšanu Nr.17619 un 2010.gada 5.novembrī (lietas 20.lapa) nosūtīja atkārtotu pretenziju par zaudējumu atlīdzināšanu Nr. 18294.

Vienlaikus tiesa konstatē, ka Atbildētājs vairākkārtēji ir cēlis iebildumus par zaudējumu apmēru, norādot, ka tos atzīst tikai daļēji.

No lietā iesniegtajiem pierādījumiem izriet, ka Atbildētājs 2010.gada 5.decembrī (lietas 21.-23.lapa), 2012.gada 7.novembrī (lietas 24.-25.lapa) 2012.gada 14.decembrī (lietas 37.lapa), 2014.gada 15.janvārī (lietas 38.lapa), 2014.gada 2.jūnijā (lietas 39.lapa) un 2018.gada 29.martā (lietas 40.- 41.lapa) nosūtīja Prasītājam rakstveida iesniegumus, lūdzot sniegt eksperta slēdzienu un pārskatīt zaudējumu apmēru, ņemot vērā katra ceļu satiksmes negadījumā iesaistītā transportlīdzekļa atbildību.

Tāpat tiesa konstatē, ka Atbildētājs Prasītājam 2012.gada 7.novembrī iesniedza 2012.gada 8.maija Rīgas Tehniskās universitātes Autotransporta institūta eksperta /pers. S/ atzinumu (lietas 26.-35.lapa).

No 2012.gada 8.maija Rīgas Tehniskās universitātes Autotransporta institūta eksperta atzinuma izriet, ka eksperts vērtējis 2007.gada 7.jūlijā, /adrese/ ielu krustojumā, notikušo ceļu satiksmes negadījumu un atbildības dalījumu par negadījuma sekām starp iesaistīto transportlīdzekļu vadītājiem.

Prasītājs norāda, ka pamatojoties uz Atbildētāja iebildumiem un Rīgas Tehniskās universitātes Autotransporta institūta eksperta Atzinumu, Prasītājs ir veicis lietas atkārtotu izskatīšanu un izvērtējis atkārtoti negadījuma apstākļus 2012.gada 5.jūlija Ceļu satiksmes negadījumu apstākļu izpētes un transporta trasoloģijas ekspertu komisijas sēdē (lietas 144.-148.lapa).

Saskaņā ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 31.panta pirmo daļu apdrošinātājs izvērtē un nosaka katras CSNg iesaistītās personas atbildību par nodarītajiem zaudējumiem.

Saskaņā ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 31.panta sesto daļu, kas nosaka, ja CSNg zaudējumu nodarījusi viena persona, bet par zaudējumu nodarīšanu vai to apmēra palielināšanu ir atbildīgas arī citas CSNg iesaistītās personas, zaudējumus atlīdzina, ņemot vērā CSNg iesaistīto personu atbildības pakāpi.

Saskaņā ar Ceļu satiksmes likuma 44.panta otrās daļas noteikumiem par transportlīdzekļa ekspluatācijas rezultātā nodarīto zaudējumu atbild transportlīdzekļa īpašnieks vai valdītājs, ja viņš nepierāda, ka zaudējums radies nepārvaramas varas dēļ, ar paša cietušā nodomu vai cietušā rupjas neuzmanības dēļ vai arī citu iemeslu dēļ, kuri saskaņā ar likumu atbrīvo no atbildības par zaudējuma atlīdzību.

Tiesību teorijā atzīts, ka zaudējumu atlīdzības pienākums iestājas tad, kad vienlaicīgi pastāv tiesību aizskārēja neattaisnojama darbība, kas attiecīgajos gadījumos ietver arī novērtējumu no ievainojamības viedokļa, zaudējumu esamība un cēloniskais sakars starp zaudējumiem un neatļauto darbību (sk. Torgāns K. Grām.: Saistību tiesības I daļa. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2006, 209. lpp.).

Tiesa secina, ka no iepriekš minētajām tiesību normām izriet apdrošinātāja vai Transportlīdzekļu apdrošināšanas biroja pienākums izvērtēt un noteikt katras CSNg iesaistītās personas atbildību par nodarītajiem zaudējumiem.

No Ceļu satiksmes negadījumu apstākļu izpētes un transporta trasoloģijas ekspertu komisijas sēdes protokola neizriet, ka būtu vērtēta katras 2007.gada 7.jūlijā CSNg iesaistītās personas atbildība par nodarītajiem zaudējumiem. No minētā protokola nolemjošās daļas izriet, ka komisija nolēmusi neapstiprināt 2012.gada 8.maija Rīgas Tehniskās universitātes Autotransporta institūta eksperta atzinumā izdarītos secinājums. Turklāt no Prasītāja pārstāves tiesas sēdē paskaidrotā izriet, ka komisijai ir tiesības vērtēt iesniegtās sūdzības un ceļu satiksmes negadījuma apstākļus. Likumisku pamatu komisijai pārvērtēt ekspertu sniegto atzinumu secinājumus Prasītāja pārstāvji norādīja.

Tiesa atzīst, ka Prasītājs, atbilstoši Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 31.panta pirmajā daļā noteiktajam, pirms lēmuma pieņemšanas nav izvērtējis katras 2007.gada 7.jūlijā CSNg iesaistītās personas atbildību par nodarītajiem zaudējumiem, kā arī nepamatoti nav ņēmis vērā Atbildētāja iesniegto 2012.gada 8.maija Rīgas Tehniskās universitātes Autotransporta institūta eksperta /pers. S/ atzinumu.

Ņemot vērā iepriekš minēto, tiesa atzīst, ka prasība par zaudējumu piedziņu no Atbildētāja ir nepamatota un noraidāma.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39. un 42.panta otro daļu no Prasītāja par labu valstij piedzenami nesamaksātie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.

Saskaņā ar uzziņu par ar lietas izskatīšanu saistītajiem izdevumiem Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktā paredzētie iepriekš nesamaksātie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas pavēstu nosūtīšanu ir 4,68 EUR. Ņemot vērā minēto, minētie izdevumi piedzenami no Prasītāja valsts ienākumos.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]pantu Prasītājam nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 189.-193.pantu, 195.pantu un 204.[1] pantu,

nolēma:

Noraidīt biedrības "Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs", reģistrācijas Nr.40008084453, prasību pret /pers. C/, personas kods /personas kods/, par zaudējumu piedziņu.

Piedzīt no biedrības "Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs", reģistrācijas Nr.40008084453, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,68 EUR (piecdesmit deviņi *euro*, 10 centi) apmērā.

Samaksu valsts labā jāveic saņēmējam Tiesu administrācija, NMR 90001672316, saņēmēja iestāde Valsts kase, BIC kods: TRELLV22, kontā Nr.LV51TREL2190458019000, iemaksas mērķis: 21499 ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, kā arī dati lietas identificēšanai.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]pantu Prasītājam nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 (divdesmit) dienu laikā apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese Z. Studente